

Högskoleövergripande handlingsplan för arbetsmiljö och lika villkor 2024–2025

Dokumenttyp	Handlingsplan
Beslutad av	Rektor
Beslutsdatum	2024-01-16
Diarienummer	4387-1.1.1-2023
Giltighetstid	2024-01-16 – 2025-12-31
Ersätter dokument	-----
Ansvarig avdelning	Arbetsmiljö- och lika villkorskommittén
Beskrivning	Handlingsplan för högskolans gemensamma arbete med arbetsmiljö och lika villkor, innehållande utvecklingsområden och aktiviteter för år 2024–2025.

Bakgrund

Högskolans gemensamma arbetsmiljö- och likavillkorskommitté (AMK) bereder frågor inom arbetsmiljö, säkerhet och lika villkor. En viktig del i detta beredande arbete är att ta fram den högskoleövergripande handlingsplanen för arbetsmiljö och lika villkor som rektor beslutar om. För utförligare beskrivning av AMK:s uppgifter, se [medarbetarwebben](#).

Vid sidan av AMK finns [högskolans arbetsgrupp för jämställdhetsintegrering](#). Arbetsgruppen har bland annat till uppgift att öka kunskapen inom hela högskolan angående arbetet med jämställdhetsintegrering och bereda och eventuellt föreslå AMK former för hur arbetet med jämställdhetsintegrering ska organiseras och förhållas till arbetet med lika villkor och arbetsmiljö.

Utvecklingsområden

- För att utveckla högskolans arbete med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering av medarbetare: HR-avdelningen kommer att säkerställa att det finns ett pedagogiskt stödmaterial för chefer och HR, såsom t ex. guider, mallar och exempelsamlingar.
- I syfte att öka kvalitet, träffsäkerhet samt säkerställande av likabehandling i rekryteringsprocessen gällande medarbetare: AMK kommer att följa och stödja HR-avdelningens arbete med att rekrytera enligt konceptet *kompetensbaserad rekrytering*.
- För att utveckla högskolans arbete med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering av studenter: AMK kommer att följa och delta i det arbete som beskrivs i följande bilaga.
- För att ytterligare utveckla möjligheten att förena studier och föräldraskap: Studentavdelningen kommer att undersöka hur andra lärosäten arbetar och utifrån detta eventuellt återkomma med förslag på åtgärder.
- För att säkerställa ett än bättre arbete med rehabilitering samt incidenthantering: AMK kommer att ta del av de resultat som framkommer i det under 2023 införda incidentrapporteringssystemet samt utvärdera detta. AMK kommer även att utvärdera det under 2023 införda rehabiliteringssystemet.
- För en generellt förbättrad arbetsmiljö för högskolans medarbetare: AMK kommer att följa arbetet med att implementera aktiviteterna i Handlingsplan för administrativt betungande arbetsuppgifter vid Södertörns högskola.
- För en förbättrad arbetsmiljö för högskolans medarbetare: AMK kommer att se över arbetet med att förebygga digital stress samt vid behov föreslå åtgärder.
- För att säkerställa goda förutsättningar vid salsskrivningar och en god arbetsmiljö för studenter och medarbetare: Bevaka eventuella ökning av antalet examinationer som genomförs i skrivsal.
- För att säkerställa aktualitet och relevans: Se över policydokument, riktlinjer och rutiner inom arbetsmiljö- och lika villkorsområdet. Översyn ska även göras av informationen om arbetsmiljö och lika villkor på medarbetarwebben och den externa webben.

- Som en central del i högskolans systematiska arbetsmiljö- och lika villkorsarbete för medarbetare: HR-avdelningen kommer 2025 att genomföra en högskole-övergripande medarbetarundersökning och stödja verksamheterna i det efterföljande arbetet.
- Som en central del i högskolans systematiska arbetsmiljö- och lika villkorsarbete för medarbetare och studenter: Med utgångspunkt i de lokala handlingsplaner som tas fram för arbetsmiljö och lika villkor bereda den högskolegemensamma handlingsplan för arbetsmiljö och lika villkor 2026–2027 som rektor beslutar om.

Södertörns högskolas arbete med aktiva åtgärder för studenter 2024

Bakgrund

Södertörns högskola (vidare "högskolan") har skyldighet att både som arbetsgivare och utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder enligt regler i diskrimineringslagen.¹ Detta innebär att alla studenter på högskolan ska få komma till sin rätt och inte utsättas för kränkande särbehandling eller diskriminering utifrån någon av de diskrimineringsgrunder som återfinns i diskrimineringslagen.

Aktiva åtgärder för utbildningsanordnare handlar om att främja lika rättigheter och möjligheter för studenter och förebygga att de diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter på en strukturell nivå.

Målet för högskolans arbete med aktiva åtgärder är att alla studenter och anställda vid högskolan ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

För universitet och högskolor finns det krav på att genomföra ett fortlöpande arbete i fyra steg (undersöka, analysera, åtgärda, följa upp) vad gäller arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering.

Den ovanstående cykeln beskriver de steg som arbetet med aktiva åtgärder skall innehålla.

¹ Diskrimineringslagens (2008:567) 3 kap.

En hel cykel måste genomföras under en tolv månadersperiod. Den funktion eller avdelning som anges som ansvarig för en aktivitet svarar även för att den utförs under årscykeln.

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering i verksamheten

Undersökningen av den egna verksamheten kan ske på ett flertal sätt men bäst resultat uppnås om en kombination av undersökningsmetoder används. Under den kommande årscykeln kommer resultaten dels från Diskrimineringsombudsmannens (DO) tillsyn av högskolan avseende aktiva åtgärder, tidigare studentenkät samt den nationella studien om genusbaserad utsatthet att användas som undersökningsgrund. Som ytterligare undersökningsmetod kommer en fokusgrupp bestående av studenter att sättas ihop fr.o.m. VT-24 för att få bättre kännedom om de risker och hinder som studenter kan möta i verksamheten. Även doktoranders situation behöver undersökas. Under året förbereds för en ny studentenkät som inleder nästa årscykel.

2. Analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts

Utifrån de fakta som framkommer i undersökningsmaterialet kommer en analys att göras av upptäckta risker och hinder. Samarbete med projektledarna för projekten avseende breddad rekrytering samt det akademiska hushållsarbetet.

3. Genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.

Förutom att omhänderta resultatet och analysen från steg ett och två i den innevarande årscykeln kommer utbildningsinsatser att genomföras, exempelvis genom föredrag, seminarier och workshops. Dessa insatser görs tillsammans med HR, kommunikationsavdelningen och högskolepedagogiken, arbetsgruppen för jämställdhetsintegrering och i möjlig mån även rådet för breddad rekrytering för att nå ut brett i organisationen.

4. Följa upp och utvärdera det arbete som har gjorts under perioden.

Detta steg avser att säkerställa att de slutsatser som dragits av de föregående stegen förs med in i nästa årscykel. För att få en bättre systematik i arbetet med aktiva åtgärder krävs en djupare analys av det arbete som utförts under perioden. Därför kommer ett arbete påbörjas med att se över vilka nyckeltal och indikatorer som skulle kunna vara användbara i uppföljningsarbetet och även fördjupa användningen av SCB:s databas bak- och framgrund. Under 2024 kommer högskolan att verka för att säkerställa och utveckla arbetet med aktiva åtgärder så att dessa systematiskt integreras i högskolans löpande arbete.

Områden för aktiva åtgärder

För arbetet med aktiva åtgärder finns det fem fokusområden. Dessa områden är:

- Antagning och rekrytering
- Examinationer och bedömningar
- Studiemiljö
- Studier och föräldraskap
- Undervisningsformer och organisering

Antagning och rekrytering

"Inom området antagning och rekrytering ska högskolor undersöka, och om det behövs genomföra åtgärder, så att utbildningarna attraherar sökande oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det kan till exempel handla om hur ni beskriver utbildningarna i er marknadsföring, i informationsmaterial och i kontakter med potentiella sökande. Urvals- och behörighetsvillkoren ska inte bara leva upp till kravet på att vara icke-diskriminerande, utan ska också utformas så att de inte innebär risk för att någon diskrimineras. Undersök hur antagningen går till i praktiken och hur högskolan bemöter sökande under rekryteringsprocessen."

Källa: DO

Aktiv åtgärd	Ansvarig funktion	Genomförande
Strategiskt arbete med breddad rekrytering i enlighet med handlingsplanen (dnr 1492-1.1.2-2023) för åren 2023-2027, samt utifrån självvärderingen och UKÄ:s yttrande avseende högskolans arbete med breddad rekrytering.	Rådet för breddad rekrytering	Löpande
Digitalt utbildningsutbud. Den webbaserade framställningen av högskolans kurser och program är en viktig del för ökad spridning av studentrekryteringen.	Kommunikationsavdelningen	Löpande

Examinationer och bedömningar av studenternas prestationer

"Inom området examinationer och bedömningar av studenternas prestationer behöver högskolan bland annat säkerställa att kursplaner och andra regler för bedömningar inte riskerar att försämra möjligheterna för någon grupp oavsett diskrimineringsgrund.

Det handlar också om att undersöka om det finns risker i det praktiska arbetet för att bedömningar av studenternas studieprestationer - medvetet eller omedvetet - påverkas av faktorer som har samband med någon diskrimineringsgrund. Detsamma gäller i tillämpningen av regler och rutiner. Arbetet inom det här området bör också vara inriktat på att utbilda personalen, om det behövs."

Källa: DO

Aktiv åtgärd	Ansvarig funktion	Genomförande
Fortsatt implementering av och utbildning i de nya riktlinjer för salsskrivning (dnr 2288-1.1.2-2023) som har antagits för att förbättra förutsebarheten för studenter vid examination.	Studentavdelningen	2024
Examinationsstöd för funkastudenter. En arbetsgrupp bildades under 2023 med avsikten att tillförsäkra att studenter med funka-intyg registreras på ett rättssäkert sätt och erhåller rätt stöd vid examinationer.	Studentavdelningen	2024

Studiemiljö

"Begreppet studiemiljö syftar på både den fysiska och den psykosociala miljön. I den fysiska studiemiljön ingår till exempel lokaler, hjälpmedel och utrustning. Den psykosociala studiemiljön omfattar bland annat bemötandefrågor, tilltal och olika former för umgänge. I arbetet ingår också att undersöka risker för trakasserier eller sexuella trakasserier. Vilka konkreta åtgärder som behöver genomföras beror på vilka problem undersökningen visar på.

Högskolor ska ha riktlinjer och rutiner i verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier av studenter. Dessutom ska de följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns. Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer som markerar att sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna inte accepteras. Det ska också finnas rutiner som klargör hur högskolan ska agera om någon blir utsatt för trakasserier. Rutinerna ska ange vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att

händelsen eller påståendena utreds. Chefer bör utbildas om reglerna om trakasserier samt om hur man kan förebygga/förhindra trakasserier.

Varje högskola ska undersöka den egna verksamheten för att upptäcka om det finns risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter. Undersökningen kan visa att det behövs fler åtgärder än att ta fram riktlinjer och rutiner. Arbetet med riktlinjer och rutiner ska göras, oavsett om undersökningen av verksamheten visar att det finns någon risk för några sexuella trakasserier eller trakasserier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.”

Vidare finns det ett krav på utbildningsanordnare att ta fram och följa upp riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Källa: DO

Aktiv åtgärd	Ansvarig funktion	Genomförande
Utbildning avseende diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling för personal.	Studentavdelningen	2024
Uppdatering av rutiner vid diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. Detta innefattar även rutinerna för studenter under VFU.	Studentavdelningen	2024
Undersöka tillgängligheten för rörelsehindrade och synskadade vid utvändiga entréer på campus	Campus/IT Studentavdelningen	2024
Samordning av studiemiljöfrågor. Löpande avstämningar med kårens student- och doktorandombud.	Studentavdelningen	2024
Academic Pride. Samordna högskolans deltagande i Academic Pride-samarbetet tillsammans med andra lärosäten och med studentkårer / -organisationer.	Studentavdelningen	Årligen
Förebyggande arbete mot sexuella trakasserier. Genomföra åtgärder utifrån resultatet från nationella studien om genusbaserad utsatthet.	Gemensam förvaltning	2024

Studier och föräldraskap

"Högskolan ska underlätta för studenter att kombinera studier med föräldraskap. Det handlar till exempel om hur ni organiserar undervisningen, när den förläggs, om vissa moment kan utföras på distans eller om det finns särskilda behov när det gäller lokalerna."

Källa: DO

Aktiv åtgärd	Ansvarig funktion	Genomförande
Undersöka och harmonisera regelverket för att förbättra möjligheten till amning vid examination.	Studentavdelningen	2024
Undersöka tillgången av skötbord på högskolans toaletter.	Campus/IT Studentavdelningen	2024

Undervisningsformer och organisering av utbildningen

"Området undervisningsformer och organisering av utbildningen handlar bland annat om hur högskolan genomför undervisningen: föreläsningar, seminarier, distansundervisning, online-kurser och liknande. Det kan också handla om att se över när och var undervisningen äger rum."

Arbetet med aktiva åtgärder inom det här området handlar om att undersöka om det finns någon risk för att undervisningens form och organisering kan ha en negativ inverkan på någon grupp studenter och om det i så fall finns ett samband med en eller flera diskrimineringsgrunder."

Källa: DO

Aktiv åtgärd	Ansvarig funktion	Genomförande
Utarbeta ett relevant frågebatteri inför kommande studentenkät.	Studentavdelningen	2024